

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP.

Felirő szerkesztők háborúba lépéskor a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLME.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " " Egy hónapra 1 " 20

Olasz városok bombázása

Harcok Görznél

Budapest, nov. 20.

Orosz hadszíntér:

József Ferdinánd főherceg hadseregének arvonálán Olykától északnyugatra egy orosz támadást vertünk vissza. Egyéb ujság nincs.

Olasz hadszíntér:

Görzi harcokban harcok folynak. Ellenség görzi hídfő ellen újra több helyen intézett sikertelen támadást. A várost egy órahosszat élénken bombázták. Azután pedig doberdói fennsík északi részén támadott. Ellenség úgy a Monte San Michele északi lejtőjén levő hadállásaink elleni, mint a San Martino szakasz elleni előretöréseit nagy haderővel újította meg. Több esetben harc készítésére fejlődött ki. Olaszokat minderről visszavertük. Harcvonalunk változatlanul birtokunkban van, ugyanezt mondhatjuk Zagaránál levő hadállásunkról, ahol ellenség megkísérelte hadállásainkat, de elkeseredett közelharcban újra teljesen elfűztük. Repülőgépek bombákat dobtak Veronára, Vicenzora, Friccesimora, Udinere és Cervignanora. Höfer.

Ó-Szerbia földjéről elűztük a szerbeket

Novaváros a miénk - Ujabb 4600 fogoly

Budapest, nov. 20.

Délkeleti hadszíntér:

Kövess gyalogság tábornok hadserege megszállotta Novavárost és átjutott a Sjenica-Dugopoljona-Raska vonalon. Raskától délkeletre egy cs. és kir. dandár 2000 szerbet fogott el.

Gallwitz tábornok német csapatai a Prepolac nyeregtől délre harcolnak.

Bojadjeff tábornok hadserege a Goljek-Planina vidékén áll. Ezek szerint a három szövetséges hadsereg fegyverei ellenséget tegnap az Ó-szerb föld utolsó darabjáról elűztük. Höfer.

Berlin, nov. 20.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Balkán hadszíntér:

Novavárost, Sjenicát és Raskát megszállottuk. Az Ibar völgyében elértük Kopaniktól keletre Prepolacot. 2800 szerbet elfogtunk és 4 ágyút zsákmányoltunk. Legfőbb hadvezetőség.

Kitchener lesz a balkáni ant-csapatok fővezére

Rotterdam, nov. 20.

A balkáni operáló ant-csapatok fővezérének Kitchener angol tábornokot nevezték ki. Kitchener utóda a hadügyministerségben Loyd George lesz.

Olaszország részvétele a balkáni harcokban

A Temps tegnapi vezércikkében erős gúnyját kezdett, hogy

olaszország is haladéktalanul küldjön csapatokat Albániába. Altitól az angol miniszterek párisi tárgyalásának is ez a célja.

Marényiet az orosz cár ellen

Pétervár, nov. 20.

Revalban az orosz cár ott tartózkodásakor véres tüntetések voltak. Azen az utvonalon, ahol az udvari kocsi elhaladt, több helyen bombák robbantak fel. A cár az események hatása alatt sürgősen tovább utazott.

Atkaroló támadásunk a Szandzsák ellen

Szerbiai előnyomulásunk részletei

Sajtóhadiszállás, nov. 20.

A Novaváros - Sienica - Novibazar megerősített vonal, továbbá Mitrovica, Pristina ellen a szövetséges üldöző csapatok előnyomulnak. Kövess tábornok serege a Szandzsák ellen operál; Gallwitz és Bojadjeff a leskováci csoporttal Kossovopoljeért küzd, amelyet délről Todorow is támad.

Kursumljeban elkeseredett bajonetharcok voltak. Minden házáért külön-külön kellett harcolni, ugyancsak mindegyiket meg kellett ostromolni. A szerbek mielőtt elmenekültek volna, a várost valószínűleg kifosztották és a házakat felgyújtották. A tisztak nem tudták a vad garázdálkodást megakadályozni.

A várost a németek foglalták el és Bojadjeff tábornok bolgár seregével együtt délnyugati irányban üldözik az ellenséget.

Közteső harcokban Bojadjeff seregének balszárnya a hegységben egyik csúcsát a másik után ragadta ki az ellenség kezéből, mielőtt a leskováci csoport Gjakovaplan elfoglalása után a visszavonuló szerb csapatokat oldalba támadta meg.

A Kursumlje - Pristina uton irtozatos tömegek igyekeznek menekülni, amelyeket Kövess tábornok seregei Babice mellett Kopronik felé nyomnak. Ezek a magyar és osztrák csapatok nyugati irányba fordultak az Ibar völgyének és így átszárnyalták északeletről a Novibazar - Sienica - Novaváros megerősített vonalat, amelyet a német csapatok északról Usien Pavlicsnál félnapi menetvonalra megkíséreltek. A németek megszállták a jankovi magaslatokat. A magyar és osztrák csapatok Uzicétől a megerősített Szandzsák-vonal nyugati éke felé közelednek és a Szandzsák kulcsa: Jawor, a kezünkben van.

Az ellenség itt igen makacsul állt ellent.

Végül kifosztva a várost elmenekült. Itt is igen elkeseredett közelharcra, készítésre került a sor. A várost, amely körül volt sáncolva, csapataink elfoglalták.

Csapataink teljesítményei minden bámulatot meghaladnak. Küzdelem és fáradtság mellett megacélozva nyomulnak elő és küzde-

nek ezek a derék hősek hóvihárban, jeges esőben, dermedt fagyban. Átdolgozzák magukat irtóztató hótömegeken, ahol emberi életnek nyoma sincs, az utak pedig feneketlen. Élelmet sehol nem találnak, a csapatok az utánpótlásra vannak kényyszerülve. Az utak oly borzalmas állapotban vannak, hogy könnyű katonai járművek is elakadnak. És mégis, ennek dacára is óráról-óra megyünk előre.

A kultuszminiszter az ifjúsághoz

Gimnázisták gyűjtése a katonák karácsonyára

Mint tavaly, úgy az idén is a harctéren küzdő hőseink számára karácsonyi ajándékokat küld az egész ország. A mozgalomban, mely az ország lakossága körében nemes buzgalommal megindult, a közoktatásiügyi miniszterium gondoskodása révén, a körépiskolai ifjúságot is belevonták. A makói gimnázium tanulói tavaly 1100 koronát gyűjtöttek. Idén is bejárják a várost párosával és az intézet igazgatósága által kiállított gyűjtővekekkel Makó jótékonykivű lakossága körében összegyűjtik a filléreket és koronákat. Holnap, vasárnap még tart az ő gyűjtésük. Hiszük, hogy a sok 10-20 filléres adomány idén is jelentékeny összegre emelkedik.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásiügyi miniszter a m. kir. miniszterium hatásköri és főfelügyelői köréhez tartozó összes (mindenfokú) tanintézetek igazgatóihoz, tanáraihoz és tanítóihoz a következő felhívást intézte:

A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala és a Magyar Vöröskereszt Egylet a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából új felhívással fordul a magyar nemzethez. A közelgő karácsonyi ünnepi hangulatához kíván hozzájárulni azzal, hogy a harctéren küzdő hőseinknek a hálás szeretet önkéntes adományait nyújtja. Irántuk való szeretetünk a hazafias hála forrásából fakad, ez a hála készíti a hazának mindenrendű és rangu polgárát arra, hogy békés otthonában lelkes ragaszkodással, gondoljon szakra, akik est a drága otthon vérük hullásával, nélkülözések, szenvedések, emberfeletti áldozatok árán védelmezik.

S elszakadva, az otthontól, a melynek szeretete bátorítja szívüket és edzi fegyverüket legyőzhetetlenné, talán soha annyira nem

érzik a boldog meleg otthon hiányát, mint karácsony szent estélyén. Haza száll szívük-lelkük minden emlékezése, szálljon tehát hozzájuk minden magyar, ki a haza rég nélkülözött melegét akarja kiáraztatni a nehéz harcokat küzdő katonákra. A szent estén szeretné éreztetni hőseinkkel, hogy mindajuknak szívesen tartsunk otthonunk karácsonyesti melegéből.

A karácsony a gyermekek ünnepe s a szülők ünnepe. Hazánk tanulóiúsága, mely a győzelmes békekén minden áldását élvezni fogja, mely hisszük, hogy díszőbb, békésebb korban szolgálja majd nemzetünk jövőjét, nem maradhat el attól a mozgalomtól, mely az elsősrben derülté tenni. — A magyar tanulóiúság otthona boldog ünnepeinek fénye áradjon szét a magyar harszerekre is és a hazai társadalmi jótékony adományai között találják meg katonáink, fiaink és leányaink szeretetének drága bizonyosságát, a magyar tanulóiúság önkéntes, kedveskedő ajándékát, melynél jobban öszintébben megindítottban semmi sem emlékeztetheti az elesakad: apákat, testvéreket, fiukat, seájuk váró otthonokra.

E célból folyó évi november havában az intézet ifjúsága — esetleg a szorgalmi idő felhasználásával is — egybegyűjtendő, előtte a gyűjtés célja lehetőleg a fenti kifejtettek alapján, ismertetőndő. A tantestületek a gyűjtést a helyi viszonyokhoz szabott lehetőleg rövid határidőn belül végeztessék. A tanítványok igazgatói a gyűjtés eredményéről feltesse hatóságukhoz is tegyenek jelentést.

Közmunkák a háboru után

Makó, nov. 20.

A Közmunkák Országos Tanácsa megkereste Makó városát, hogy azokat a munkálatokat, melyeket még a háboru előtt folyamatba tettek, de nem végeztek be, továbbá azokat, melyeknek költségvetését és tervezetét előkészítették és végül azokat a munkákat, melyeket csak a háboru után szándékoznak tervbevenni, hozzájuk terjessék be. Ennek a mozgalomnak célja a háboru következtében munkanélkül maradt és rokkant embereket keresetbe juttatni.

Amint lapunk egyik számában megírtuk, Pákh Kálmán gazdasági tanácsos, Hajdu János főszámvéve és Kovács Gyula h. városi mérnök ennek a leiratnak a szellemében a következő programot állították össze és terjesztették fel az Országos Közmunkák előkészítő Bizottsághoz:

A háboru az izraelita és evangélikus temetőkhöz vezető utak kiépítését szakította meg. Azok a munkák, melyeknek terveit és költségvetéseit részben már elkészítették, de a munka kivételét még nem kezdték meg, a következők: a mázsaház, a kövszögőhid és a községi polgári leányiskola felépítése, továbbá a szegényemenház épületének kibővítése.

Csak tervbe vették a városháza, rendőrségi palota felépítését, a Fereac Ferdinánd tér kikövezését

és a Honvéd-városrész csatornázási hálózatának kiépítését, végre Makó város szabályozási tervezték elkészítését.

Sokáig tart a háboru?

A Berliner Tagblatt írja: Anglia a jelenlegi háboruban pénzén kívül nem sokat kockáztat. Eppen ezért előttünk mindig megfoghatatlan volt, hogy Franciaország és Oroszország miért kötötte meg kezét az ismeretes londoni egyezmény által. Nem tudjuk megérteni, hogy minek tessék függővé békekötésüket Anglia beleegyezésétől. Ugyilátszik, hogy Anglia igen sokáig nem fogja beleegyezését adni a békekötéshez és épen ezért félünk, hogy még sokáig fog tartani a háboru. Az első, aki ezt az érthetetlen egyezményt meg fogja szegni, a legnagyobb szolgálatot teszi az emberiségnek.

Hangverseny Csanádfalva felépítésének javára

Makó, nov. 20.

Distingvált, nagy közönség hallgatta végig ma délután a vármegyeház nagytermében azt a hangversenyt, melyet a makói Vöröskereszt Egylet vezetősége Csanádfalva felépítésének javára rendezett.

A műsor minden egyes száma frenetikus tapsra ragadta a közönséget. P. Eckhardt Ilona mély érzéssel és nemes hévvel adta elő Juhász Gyula meseri prólógusát. E. Dre. Blánának ragyogóan tiszta hangon és temperamentummal előadott dalai, melyeket Goltner Lajos pompás songorajátékkal kísért, komoly művészi tehetségre vallanak.

Azok közül a versek közül, melyek Szalay Antal mélyérsésű, tiszta, művészi eszközökkel felhasználó, nagyhatású előadásában teljes szépségükben és erejükben érvényesültek, a legnagyobb emóció, a legközvetlenebb hatást Juhász Gyula klasszikus szépségekkel teli verse „A halott vár legendája” váltotta ki.

Glattfelder Gyula dr. meggyéspüspök tartott gyűjtő hatású előadást, melynek témája a nemzeti szolidaritás, a nemzeti egység gondolatának kultusza volt, az az erkölcsi parancs, hogy mint a véres háboru legbeosesebb tanulságát, a nemzeti összetartozás, egymásrautaltság, egymásértvalóság felemelő eszméje, gondolatát meg kell őriznünk az elkövetkezendő béke idejére is.

Végtelen óvációnal fogadta a közönség a két vendégművészt, Vass Sándornak és Telmányi Emilnek koncertjét. A mi nagyon elhanyagolt zenei életünkben valóságos forradalom két ilyen vérbeli művésztnek fellépte és a mai délutánon összegyűlt megértő közönségnek minden egyes zeneszám után felzúgó tapsában kifejezésre jutott az a hála is, mely a zenekedvelő közönség részéről ugy az előadó művészeknek, mint a hangverseny figyelmes rendezőségének szólt.

A jótékonyági délután anyagi sikere is szép. Az eladott jegyek árából befolyt 460 korona, a felülfizetésekből 650-70 fillér, tehát az összes bevétel 1110-70 korona volt. A felülfizetők teljes névsorát keddi számunkban közöljük.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Nov. 21. Vasárnap, Róm. kath. és Protest. C. 26 B. A. Görög-ország nov. 8. D. 26. Mű. Nap kel 7 óra 14 percekor, nyugodik 4 17 óra percekor.

A harmadik háboru ülészek. A magyar országgyűlést — mint már említettük — november 30-ára hívja össze a király. Dél-előtt tíz óraker a képviselőház, délután a főrendiház fog ülészekni. Az első ülésen az országgyűlést összehívó királyi kéziratot fogják felolvasni, míg a legközelebbi ülészen — mint azt a beavatottak mondják — a miniszterek fogják beterjeszteni a törvényjavaslatokat. A költségvetésen kívül az állami tisztviselők pótléka, a Pénzügyi Képzési és Élelmszerdrágulással kapcsolatos javaslatok fognak — hír szerint — a képviselőház elé kerülni. Az ellenzéki pártok valószínűleg még az ülészek előtt fognak tanácskozni egymással és pedig akkor, ha a pártelnökök valamennyien a fővárosban lesznek. A hadseregőparancsnokság természetesen ez alkalommal is szabadságon fogja a katonai szolgálatot teljesítő képviselőket.

Értekezlet a gazdasági egyesületnél. Makó város gazdasági egyesületének nagytermében (Korona-szálló I. emelet) ma, vasárnap délelőtt 10 óraker a tej-, tojás és baromfiiparvezetés körüli hatósági rendszabályok tárgyában széleskörű értekezletet tartunk. Feltérem mindazokat, akik e kérdések iránt érdeklődnek, hogy tekintet nélkül arra, vajjon tagjai-e a gazdasági egyesületnek, vagy sem, minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. Eckhardt Vilmos, a makói Gazd. Egyl. elnöke.

Egy fenomenális találmány. Keitner József ur Berliabe származott honfársunk révén egy olyan világraszóló találmányt lesz alkalma Makó város közönségének meg nézni és megvenni, amely fölülmulhatatlan használhatóságával méltán fog forradalmat kelteni a háztartásokban. A találmány egy légnymású mosógép, amely teljes felszerelésével fél kilogrammot nyom és 45 kilogramm súlyu légnymást képes kifejteni egyszerre. Negyvenöt perc alatt annyi ruhát mos, mint egy mosónő, ha egy napon át egyfolytában dolgozik. Érdekes, hogy az egész gépezet 14 koronába kerül és a feltalálója az egyik pénzintézetnél nagyobb összeget fog letétele helyezni azon rendelkezéssel, hogy mindenkinék, aki a gépet kétszer használta és vissza akarja adni, 25 koronát fog a megnevezendő pénzintézet a gépet visszaadni. A feltaláló szerint arra még nem volt eset, hogy bárki is, aki ezt a mosógépet megszerezte, attól megválni akart:

volna. A zseniális találmányt maga a feltaláló mérnök, aki most Magyarországon időzik, vasárnap e hó 21-én, hétfőn 22-én és kedden 23-án mindenkor délután pont 4 óraker fogja a nagy nyilvánosság előtt bemutatni a Korona-szálloda éttermében. Az egyedárusítási jog Csanádvármegye területére átvethető.

Lókorházi lovak használata. A makói lókorházból mezei munkára kiadott lovak gazdái értesítettek, hogy a náluk kien levő lovakat minden vasárnap délelőtt 9 óraker a lókorházhhoz vizsgára elővezetni kötelesek.

A háboru hírek autentikus és igaz voltára vonatkozólag érdekes és jellemző adatokat olvastunk egy hollandiai lap közlései nyomán az „Argentinisches Blatt” egy hozzánkjutott októberi számában. Eszerint igazán hamisítatlan valóságot közölnek percsantekben kifejezve:

Hófer vagy német hivatalos jelentés 100, egy stockholmi rendőr 75, egy rotterdami bordár 50, a francia hadvezetőség jelentése 45, az orosz hivatalos jelentés 20, a „Times” sajtó tudósítójának távirata 10, a „Matin” jelentése 8, belga szemtanu elbeszélése 5, „Nisből jelentik” 4, egy amerikai cipőkereskedő felesége 2, egy szíriai francia ügynök 1, Havas-ügynök 1/2, Reuter-ügynök 1/2 különjelentés 1/2 és végre a Reuter-ügynök hivatalos jelentése 0 százalékot.

Mindenestre jellemző a semleges külföldnek ebben a karrikírozó-alatban kifejezésre jutott véleménye a hadijeleletek megbízhatóságára vonatkozólag.

Hir hadifogságból. Horváth József értesítette hozzátartosát, hogy orosz fogságban van. Ma adott először életjeit magáról 9 hónapja.

A református egyház virilis joga. A makói ref. egyház városi virilis jogának gyakorlásával Veres Péter városgazdát bizta meg.

Hósi halál. Makó városához ma az a szomorú jelentés jött, hogy Racz Antal, a város születtje hósi halált halt.

A III-ik hadikölcsönre jegyzéseket a Magyar Általános hitelbank megbízásából az ismert feltételek — vagy 2 évi tetszés szerinti lefizetésre hétfőn déli 12 óráig elfogad: Csirbus István ref. igazgató-tanító.

A város jövedelme. Makó város fogyasztási adóhivatatalnál a 10 nap alatt 2068 koronás folyt be, melyet az adóhivatal ma utalt be a város közpénztárába.

Zár alá vett tengeri termés után járó örségi díj. Köz híre téstem, a m. kir. földmívelésügyi miniszter 76270—1915. éln. számú értesítése szerint, hogy az 1915. évi tengeri termés zár alá vételi tárgyában 3611—1915. M. E. sz. alatt kiadott kormányrendelet 3. §-a értelmében igénybevett készletek után a birtokosoknak havonként és métermésszanként járó 50 fillér örségi és gondozási díj az igénybevételre vonatkozó értesítés keltétől számítandó és naptári hónapok szerint állapítandó meg. Ha tehát a birtokos még október hó folyamán értesítve lett arról, hogy készletének egy része közzárúságoti célokra igénybevételre, úgy a november hó

Solyamán tőle átvett minden mé-
termésszája után 50 fillér, a kő-
sőbbi hónapokban átvett készlet
után pedig havonként további
50-50 fillér örségi és gondosági
díj fizetendő ki, ugy azonban,
hogy az örségi és gondosági díj
összege métermésszánként 3 koro-
nát meg nem haladhat.

— Az új címer használata. Már
megállapították, hogy az új kö-
zös címer és az új magyar cím-
mertől, hogyan és mikor vessék
használatba. Az új közös címert
előszörban a közös miniszteriumok
valamint ezeknek szervei, a nagy-
követségek, követségek és konsu-
látusok, valamint a vámépületek
használik. Még ebben a hónap-
ban felkészítik az új közös címer-
rel a hadügyminiszterium, kül-
ügyminiszterium és közös pénzü-
gyminiszterium bécsi palotáit.
Az új magyar címer a legköze-
lebb összerülő országgyűlés idején
vált ki a budapesti parlamentre
és már készülnek arra, hogy a
régli címert kihasználják az újjal
a magyar középületeken és az álla-
mi iskolákon. A főváros iskolái
részére a házinyomda már készíti
is az új magyar címereket. A
háború után postabélyegeket és
pénzkegyelvényeket készítenek,
amelyeken már az új magyar címer lesz
látható.

— A harcúterén levő katonák
karácsonyi ajándékára az alábbi
adományok folytak be a polgár-
mesterei hivatalnál: Kovács Antal
nyomdatulajdonos 5, Görcs Pá-
ter jegyző 4, dr. Vidor Rósz 5,
Fauk János Bajna-utca 80. szám
12, Raffner Gyula Légytér 45.
szám, Kolozsi Károly kereskedő
20, Kis Sándor 2, Szilágyi Rozá-
lia 2 koronát.

— A hadbevonultak gyerme-
keinek felnevelésére az alábbi
adományok folytak be a polgár-
mesterei hivatalnál: Kolozsi Ká-
roly kereskedő 20 koronát.

— A kártya-falvak felszé-
lyezésére az alábbi adományok
folytak be a polgár-mesterei hiva-
talnál: Bartal János Kátvária-
utca 25 szám 50, S. I. 6, Ko-
lozsi Károly kereskedő 20 koro-
nát.

— Két alsószoknya. A rendőr-
ségnél 2 db nő alsószoknya
örizetik gazdátlanul, tulajdonosa
átveheti. — Felhívom azon ura-
kat, kiknek finomabb fehérnemű-
ik vannak, hogy azokat gondosan
néssék át, mivel ez a két alsó-
szoknya valószínűleg eselődlopás-
ból származik.

— Az osztálytor-játék húzása.
Az osztálytor-játék mai húzásán
a következő nyeremények sor-
soltattak ki:

- 5000 koronát nyertek: 5650
15090 68626;
- 2000 koronát nyertek: 1416
2313 6155 6830 7263 38687 24135
24598 34644 35485 35206 42473
47546 52182 55899 60410 61802
69945 73561 82390 90162 91688
99317 104741.
- 1000 koronát nyertek: 4685
18928 14319 14078 15299 18459
18328 21184 21497 23088 26498
27366 29000 33907 34446 34823
34538 34198 40829 42959 44370
49009 49834 56460 60748 60121
61651 63782 68786 68052 70410
74599 76066 78856 79058 80493
81884 82010 84357 86977 88788
88973 91187 95605 98242 98245
99669 10753 108913.
- 500 koronát nyertek: 1873 2477

2288	4476	7763	8630	8982	10447
11318	11277	15776	17162	18361	
19888	70784	22886	23346	24959	
26487	26616	27189	31204	32418	
34044	35210	37244	38898	39871	
40291	41670	45923	45099	47711	
49600	52435	53111	54759	57134	
61374	62698	63222	63745	65907	
677786	60646	71287	71792	73480	
73485	81668	82516	87967	88325	
90305	94426	94336	96591	103632	
103092	104117	104473	104841		
205266	107871				

Magyar huszár és a német gránátos

Egy huszár beszélt el a kö-
vetkezőket:

— Ritkán láttam olyan két hü-
séges pajtást, mint az a huszár-
társam és az a német gránátos,
akikről beszélni fogok. Orosz-
Lengyelországban harcoltak együtt
a magyar huszár, és a német
szövetségesek, köztük én is. Mi
kisebb csoportokban a német
gyalogosok mellé voltunk beoszt-
va s így nagyon összebarkoz-
tuk a komákkal. Különösen
szoros barátság fejlődött ki R.
Pista huszárról és egy Max
nevű német gránátos között. Ha
csak tehették, mindig együtt vol-
tak. A német fiu magyarul ta-
nult, a magyar fiu németül ta-
nult s egyre jobban megértették
egymást.

Egy alkalommal R. Pistát jár-
óri szolgálata küldték ki. Max is
vele akart menni, de parancsok-
kuk eltiltették, hogy ketten men-
jenek. De Max nem nyugodott
meg ebben, hanem a katonai reg-
lamától eltérőleg könyörgé-
re fogta a dolgot s addig könyörgött,
míg a parancsok beleegyezett,
hogy „a hát menjen a Max is,
de gyorsan!” Bánta is ezt a jó
német gránátos, csak hogy együtt
lehesen a pajtásával.

Aztán elindultak a holdvilágos
ragyogó este a hosszú, veszélyes
útjára. Pista lovon, Max gyalog.
Bességtelven, mivel sem törődve,
csak esen ügettek, illetve ballag-
tak előre. Telt az idő sők men-
tek, amint mondtam, teljesen gond-
talanul.

Bességtelenséget egy villanás,
egy döbbenés, egy golyószobrász
szakította félbe és a német Max
— véresan esett le a földre. Az
ellenség orvul támadó golyója el-
találta.

A huszár meghökken, szédülni
kezdett, mikor regjobb pajtását,
véres arcú pajtását ott látta fe-
küdni a földön, a holdvilágtól be-
szűszűzött bársonyfűves földön.
Egy újabb döbbenés szakította
félbe a golyó esakóján repült keresztül.
Hirtelen lekapta a karabélyt, a villanás
irányába eszött. A golyó súvítve
repült. Aztán gyorsan leugrott,
véres pajtását lovára emelte, fel-
pattant ő is a megfordulva, esze-
veszett vágatásba kezdett.

A hold beragyogta útját, amerre
lova vágatva felverte a port. Az
ellenséges járőr sem lőtt többé
talán jó helyre talált golyója.
Pista azonban csak pajtására gon-
dolt, eszeveszetten sarkantyúta
lovát, hogy minél hamarabb elér-
jen vele a köztűz helyre, hátha
megtudná még menteni az életnek.

A saágény pára tájékozott a
szörnyű vágatásban a nehéz te-

her alatt, de azért repült, mint a
sárkány. Egy negyed óra múlva
érték vissza a táborba.

Pista huszár félbe kapta paj-
tását s futott vele a köztűz helyre.
Az orvos lehajolt a sápadt vitéz
felé, aztán szomorúan nézett fel
a kétségbeesett, isgatott huszárra.
Max már meg volt halva.

Pista huszár vadvirághal kötött
koszorút a szeretőit bajtárs sírjára
s a sír mellett örökké tartó boss-
zút esküdött az ellenségre. Szás
oroszt egy egy bajtársáról. S azóta
hűségesen, kitartóan csak a tar-
tozását rója. Nincs vakmerőbb
legény nála a századnál.

Ez a magyar huszár és a német
gránátos szomorú története.

URÁNIA - SZÍNHÁZ.

Neti műsor:
GORE-HÉT.
Vasárnap délután 4 órakor és
este 8 és fél órakor: A tolonc,
népszínmű.
Szerdán este nagy szenzáció:
Göre Gábor kalandjai. I. rész-
tés 7. részben.
Csütörtökön 2 tudományos
Uránia előadás: A német francia
háború. I. és II. rész.
Szombaton este 8 és fél órakor
Göre Márta lakodalma. Nagy
zsáner-darab.

* A tolonc. Szenzációs előadás
lesz ma, vasárnap este az Uránia-
színházban. Tóth Edének, a kiváló
magyar népszínműírónak egyik
legnépszerűbb alkotását, „A to-
lonc”-ot mutatják be mozivász-
non. Kettős nevezetessége van
ennek az előadásnak: magyar
írónak komoly magyar drámája a
legjobb vidéki magyar színészek-
nek, a kolozsvári Nemzeti Szín-
ház színészeinek előadásában ke-
rül színre. A főszerepet az or-
szágszerte ünnepelelt, elragadó pri-
madonna, Berki Lili játssza. A
tolonc előadás iránt széleskörű
érdeklődés mutatkozik.

REGÉNY.

Egy vidéki népmese.
(1043)
108. fejezet.
A nem várt örökség.
— Valóban, oly hihetetlennek
látják előttem, hogy nem is me-
rek rá gondolni. Ugy tűnik fel
előttem az egész, mint egy álom!
— Amely könnyen megvaló-
sulhat! De ugyan hol marad az
a leány!
Misi feljött.
— Hol van Márta? kérdé Pétsy.
A fiu körülnézett.
— Elment már a gróf? kérdé
halkan.
— El el!
— Akkor majd felhívom Mártát.
Mindjárt el is futott érte. Pár
perc múlva mindketten feljöttek.
Márta mindenekelőtt anyjához
futott.
— Oh kedves mamám, ne ha-
ragudjatek rám...

Elzokogta magát. Boriska meg-
simogatta fénylő haját.

— Csillapodjál le, édes leányom!
En értelek téged és nem kárho-
zatlak. Ifjúságod nem volt éppen
rózsás, de azért hiezem, hogy
vannak álmaid, vannak eszmé-
nyeid. Ezek én előttem is szentek!
Nem akarom lerontani azt, amit
szived szentélyében magadnak
felépítettél.

Pétsy Dénes közbeszólt:

— Nagyon szép az, amit most
mondál, kedves Boriskám. De
szok az álmod nem mindig életre-
valók. Sőt van rá eset, midőn
őket egyszerűen szét kell tépni.

Boriska meglepetve nézett rá:

— Nem ismerlek rád, Dénes!
mondá. Gondolj vissza a mi fiatal-
ságunkra! Mi is olyan álmod va-
lóaitólunk meg, amit mindenki
lehetetlennek tartott.

— Az már igaz! válaszolt
Pétsy. De itt ilyesmiről nem lehet
szó! De Monte grófról nem be-
szélek. El kell ismernem, hogy
nem Adonisz. Kiseb érdekes külse-
jével nem képes egy fiatal leány
képzeltére hatni. De már egészen
másként áll a dolog Robertó her-
ceggel. Te még nem láttad őt,
ast hiszem azonban, hogy lesz
alkalmad megismerkedni vele. Mag
fogsz győződni, hogy szép, csinos
férfi és mindenkéül fölött gavalér.
Nem értem, mi kifogása lehet
eliane egy leánynak.

Folyt. köv.

Eladó pusztaföld,
Az Ardicson, a cserépszi mel-
lett, 7000-négyszögöl pusztá-
föld, mely
ház helynek
is alkalmas ELADO.
Értekezni lehet:
Szani Ferenc
tulajdonossal. Uj-u. 23. sz. a.

Elveszett

a Hévézi-üzlettől a püspök-
kertig egy zöld bőr ridikál,
melyben volt 2 kulcs és Szi-
lágyi T dornának szóló leve-
lek. A b. megtaláló a rendőr-
ségre vigye be.

Ó-álomás tér 13. szám alatti
korcsma
berendezéssel együtt ELADÓ.

9 hold föld a Vere-
basben és Bánomban
eladó. Értekezni lehet:
IRITZ MIKSÁNÁL.

A makói állomáson

és hó 3-án délelőtt látott és kézzel fűzőzött csinos urleányt kéri tengerész altiszt bámulója, hogy tisztességes ismeretség lehetséges-e? Teljes című leveleket „Egy tengerész” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Földeladás.

Kiss Antal ugar 31. sz. alatti lakos eladja az igási utfélen Fekete János szomszédságában levő 3 köblös vetett, az igási-uton, a második dőlőben 1 és fél köblös vetett, a földéaki határszálon 5 köblös, fele vetett, fele üres. Takács Illés mellett a makói pusztán 8 hold, 4 hold vetett és 4 hold vetetlen, Oláh Pál szomszédságában levő földjét örökáron eladja. Értekezni lehet vele a fenti szám alatt, a II. ugar-kut melletti tanyán.

Mérhakat, vágókat, fészeket, tehenet, ökröt, tinót, széköt és üszöket vásárol SEMANN JÓZSEF, értekezhetni Iritz Miksaéknál.

Eladó földek.

A belsönyomáson, a kis csörgő közelében, Vörös Sámuel szomszédságában

egy járandó melynek fele here örökáron eladó. Továbbá Ardison, Tóth István szomszédságában egy napos hereföld szintén örökáron eladó

Értekezni lehet:

Szabó János tulajdonossal, vasárnapi napokon, Battyány-utca 30. ujsz. a.

POOR ENDRE

gyógyászati és kórházi Makón

VILMA-CRÉM

gyermek és bizalmas katór-árnyékos, szepő, máj- és vese- és húgyúti betegségek és más bőrbetegségek gyógyítására alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlító szer.

Ár: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajlító 1 korona. Gyógyászati és kórházi Makón

2 tehénjárás

és a prűcskői hegyben egy fél napos pusztaföld örök áron ELADÓ. Vevők jelentkezzenek Szunyog-utca 24. ujszám alatt.

Eladó föld.

A margitai járandóban 3 hold here föld szabadkézből örök áron eladó. Értekezni lehet: **TÖRÖK PÁL** Páva-u. 3001. sz. alatt.

20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő SCHWARCZ SAMU műtermében

a rendőrség mellett utazási igazolványokhoz szükséges kis képeket

egy negyed óra alatt legelethűbben és a legszebb kivitelben készít. Azonkívül legművésziesebb kivitelű fényképeket is készít. Elvállalok régi, elszárgult képekről való nagyítást, csoportokból egyeseket kivenni és nagyítani. B. pártfogásukat továbbra is kérve maradok tisztelettel:

SCHWARCZ S. fényképész.

Táncitanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülőik és gyerekeik b. tudomására hozni hogy 1. évi december hó 1-én

a téli idényre a táncitanítást

megkezdem. Tanítási fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ereket teljesen megszámolom, a tanítást határozottan nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkifűzőbben el nem sajátították. Minthogy pedig én a városban már évtizedet óta működöm a n. é. község legnagyobb megalapítására és legelőjesebb elismerése mellett, az előző biztosításhoz egyet arra nézve, hogy táncintézetemben az állam és rend legfontosabb betöltése mellett folyik a tanítás és így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokat férfiak és nőknek, a városban levő viselkedés és a csinos tisztartást. Felhívom tehát az igen tisztelt szülőket és gyerekeket, hogy gyermekeiket nálam előbb beírassák sziveskedjenek.

Írathozni mindenkor lehet lakárcmon, Gróf Vay u. ca 250., hol most is esténként állandóan helyik a tanítás. A n. é. község szentes pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

SCHWARCZ MIKSA okl. táncitanító.

Elvállalok takarítást bárhol a délelőtti órákban.

BALOGI JÁNOSNÉ Huszár-utca 2. szám.

FIGYELEM!

Uj vizmen'es ponyvák, morszolók, mérlegek, szecskavágók, répvágók és a legújabb rendszerű varrógépek olcsó árban beszerezhetők **GLÜCK S. & U. c. gnél**

Zugolyi veteményes föld kis lánconként örökáron eladó. Értekezhetni Török Pállal, Szugolyban.

Fényesen berendezett új műtermében

Makó, Deák Ferenc-u. 3. Mindennemű fényképek,

fényképnagyítások

bármilyen kép után (csoportképből egy személy is kivethető). Utazási igazolványokba való fényképeket fél óra alatt készít

HOMONNAI fényképész.

Olaj gyártás!

Alulírott tisztelettel értesitem Makó város és vidéke igen tisztelt közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő gőzerőre berendezett olajsütumban a legelőjesebb evő és kenő olajat pontosan és tisztán készítök. A nagyjódemű közönség b. pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Horváth István

Olajnak való magot vagonszámra is veszek a legmagosabb áron.

Eladó föld.

Joó Antalné az Igási-ut melletti második dőlőben Engedi kmre és Seffer Ferenc szomszédságában

1 és fél köblös jól trágyázott ugarföldem szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet: Szikszay-u. 7. ujszám alatt.

Eladó földek.

Az Igási-ut mentén Csikós István szomszédságában

1 köblös ugarföld

ugyancsak az Igási-utmentén Vajda Péter szomszédságában

4 köblös tanya föld

és végül a makói pusztán Hajdu Péter szomszédságában

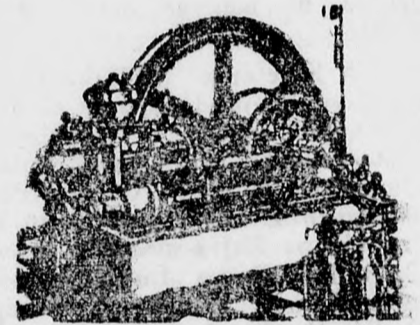
5 hold pusztá föld

szabadkézből örök áron eladó. Értekezni lehet:

Sárkány József

tulajdonossal, Tanya, 708. sz. vagy Kálvária-utca 53. sz. a.

Elismert legjobb motorok!

Vághitá eredeti „Körting” **Dieselmotorok**

Szűrgáz

és benzindizelmotorok. ::

Üzemeltetőknek benzín- és gázolajszállítóval. Benzín- és gázolajszállító.

Megjósó újítás!

Nyersolajmotorok berendezésekkel.

Hollert László és Társa mérnökök

Körmend, V. Károly-utca 4. sz. a.

Sajtóértesítés: legújabb technikai értesítések

Legnagyobb sikerrel jöttél!

Körmend László és Társa

ORVOSOK

Igazolják, mint legelőjesebb köhögés elleni szert a:

Kaiser féle Mell-Karamellák 3-5 fenyővel

mindenkinek használnák

Köhögés

Legelőjesebb, nyugtató, hűtő, szárazító, köhögés elleni és különösen megfázás ellen, mely alatt minden betegnek köhögés, hűtés, 600 orvosi és más egyéb igazolja a biztos sikerét ezen ótvagy gyógyszer a köhögés elleni szert. Csak 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér, ha a csomagolásban 80 fillér.

Kapható minden gyógyszerésztől.